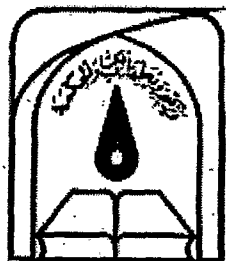

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

١٤٠٧٣١ - ٢٠١٤٢

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده کشاورزی

گروه پرورش و تولید طیور

پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان:

اثر افزودن پنج عصاره گیاه دارویی بر عملکرد، سیستم ایمنی و فاکتورهای
خونی جوجه های گوشتی

مریم عالم پور

استاد راهنما:

دکتر شعبان رحیمی

استاد مشاور:

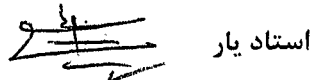
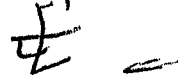

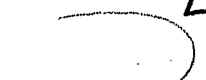
دکتر محمد امیر کریمی ترشیزی

آذر ۱۳۸۸

۱۳۰۷۳۱

تایید اعضای هیأت داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیأت داوران نسخه ی نهائی پایان نامه خانم مریم عالم پور، تحت عنوان : اثر افزودن پنج عصاره گیاهی بر عملکرد جوجه های گوشتی را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آن را برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می کنند.

اعضای هیأت داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه ی علمی	امضاء
۱- استاد راهنما	شعبان رحیمی	استاد	
۲- استاد مشاور	محمد امیر کریمی ترشیزی	استاد یار	
۳- نماینده شورای تحصیلات تکمیلی	رضا امید بیگی	استاد	
۴- اساتید ناظر: ۱- داخلی	رضا امید بیگی	استاد	
۲- خارجی	سید محمد مهدی کیائی	استاد	

بسمه تعالی

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی-پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱ در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله)ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به دفتر نشر آثار علمی دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲ در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه)، عبارت ذیل را چاپ کند:

” کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد نگارنده در رشته پرورش و تولید طیور است که در سال ۱۳۸۸ در دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی جناب آقای دکتر شعبان رحیمی و مشاوره جناب آقای دکتر محمد امیر کریمی ترشیزی از آن دفاع شده است“

ماده ۳ به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به دفتر نشر آثار علمی دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴ در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵ دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند، به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶ اینجانب مریم عالم پور دانشجوی رشته پرورش و تولید طیور مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: مریم عالم پور

تاریخ و امضاء:

دستورالعمل حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه : با عنایت به سیاست های پژوهشی دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسان ها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیات علمی، دانشجویان، دانش آموختگان و دیگر همکاران طرح در مورد نتایج پژوهش های علمی که تحت عناوین پایان نامه، رساله و طرح های تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد ذیل را رعایت نمایند:

ماده ۱- حقوق مادی و معنوی پایان نامه ها، رساله های مصوب دانشگاه متعلق به دانشگاه است و هرگونه بهره برداری از آن باید با ذکر نام دانشگاه و رعایت آیین نامه ها و دستورالعمل های مصوب دانشگاه باشد.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان نامه/رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی می باید به نام دانشگاه بوده و استاد راهنما نویسنده مسئول مقاله باشند.

تبصره : در مقالاتی که پس از دانش آموختگی به صورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان نامه و رساله منتشر می شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب حاصل از نتایج پایان نامه، رساله و تمامی طرح های تحقیقاتی دانشگاه باید با مجوز کتبی صادره از طریق حوزه پژوهشی دانشگاه و براساس آیین نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه در جشنواره های ملی، منطقه ای و بین المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان نامه، رساله و تمامی طرح های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق حوزه پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این دستورالعمل در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۱۳۸۴/۴/۲۵ در شورای پژوهشی دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب لازم الاجرا است و هرگونه تخلف از مفاد این دستورالعمل از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری خواهد بود.

تقديم به

همسرم

تشکر و قدردانی

با حمد و ستایش خداوند متعال که توفیق انجام این خدمت علمی را به من کرامت فرمود. وظیفه خود می‌دانم که از راهنمایی‌های ارزنده استاد گرانقدر جناب آقای دکتر شعبان رحیمی در طول دوره تحصیلی و اجرای این تحقیق تشکر و قدردانی نمایم. همچنین از استاد محترم جناب آقای دکتر محمد امیر کریمی ترشیزی که مشاوره این تحقیق را تقبل فرمودند تشکر و قدردانی می‌نمایم. از ناظرین محترم جناب دکتر رضا امید بیگی و دکتر سید محمد مهدی کیایی که با مطالعه پایان نامه و ارائه نظرات مفید خویش مرا یاری نمودند، بسیار سپاسگزارم. وظیفه خود می‌دانم که از همکاری مهندس آرش کاظمیان کارشناس مرغداری و مهندس کاظمی کارشناس آزمایشگاه علوم دامی تشکر نمایم. در پایان از دوستان و هم کلاسی‌های عزیزم به خاطر همراهی صمیمانه شان کمال تشکر را دارم.

اثر افزودن پنج عصاره گیاه دارویی بر عملکرد، سیستم ایمنی و فاکتورهای خونی

جوجه های گوشتی

چکیده

این تحقیق به منظور ارزیابی اثرات پنج عصاره گیاهی (آویشن باغی، سیر، کاکوتی، مریم گلی و نعنای فلفلی) و آنتی بیوتیک ویرجینیا مایسین بر عملکرد رشد، سیستم ایمنی، فاکتورهای خونی و نسبت هتروفیل به لنفوسیت در جوجه های گوشتی انجام گردید. ۷۲۰ قطعه جوجه یکروزه نر به گروه های جیره پایه (شاهد)، جیره پایه با ۱۵ ppm ویرجینیا مایسین، ۱٪ عصاره هیدروالکلی آویشن باغی، سیر، کاکوتی، مریم گلی، نعنای فلفلی، مخلوط آویشن باغی و نعنای فلفلی و در نهایت مخلوط کاکوتی و مریم گلی با دوز مشابه تقسیم شدند. بیشترین و کمترین وزن بدن به ترتیب متعلق به تیمارهای ویرجینیا مایسین و مریم گلی بود ($P < 0/05$). کمترین و بیشترین ضریب تبدیل غذایی به ترتیب در تیمارهای ویرجینیا مایسین و شاهد مشاهده شدند ($P < 0/05$). تیمارهای آزمایشی در خصوصیات لاشه، چربی بطنی و وزن اندام های گوارشی دارای اختلاف معنی دار نبودند. وزن نسبی اندام های لنفاوی (طحال و بورس فابریسیوس) به عنوان دو شاخص ایمنی در بین تیمارهای مختلف تفاوت معنی داری را نشان نداد. پاسخ به افزایش حساسیت بازوفیل پوستی (تزریق فیتو هما گلوتنین) و عیار آنتی بادی بر علیه گلبول قرمز گوسفند در تیمار مخلوط کاکوتی و مریم گلی نسبت به سایر گروه ها بالاتر بود ($P < 0/05$). عیار آنتی بادی بر علیه واکسن بیماری نیوکاسل (لاسوتا) تحت تاثیر تیمارهای آزمایشی قرار نگرفت. عصاره سیر به طور معنی داری سطوح کلسترول، LDL و تری گلیسیرید سرم را کاهش و HDL را افزایش داد ($P < 0/05$). درصد هتروفیل و لنفوسیت های خونی و نیز نسبت هتروفیل به لنفوسیت تحت تاثیر تیمارها قرار نگرفت، اما بالاترین و پایین ترین نسبت به ترتیب در تیمارهای نعنای فلفلی و سیر مشاهده شد. با توجه به نتایج حاصله استفاده از عصاره های گیاهی می تواند گزینه مناسبی برای استفاده در مکمل های جانشین آنتی بیوتیک ها باشد، که در این میان گیاهان کاکوتی و سیر به دلیل کسب نتایج مطلوب و نیز با توجه به فراهم بودن رشد این گیاهان در کشور ایران، استفاده از آنها در جیره غذایی توصیه می گردد.

کلمات کلیدی: عصاره گیاهی، عملکرد، سیستم ایمنی، فاکتورهای خونی، جوجه گوشتی

فصل اول: مقدمه

۱-۱- مقدمه ----- ۱

فصل دوم: مروری بر مطالعات انجام شده

۱-۲- انواع محرکها و تسریع کننده های رشد شیمیایی ----- ۳

۲-۲- مقاومت به آنتی بیوتیکها ----- ۴

۱-۲-۲- تعریف مقاومت ----- ۴

۲-۲-۲- باقی مانده داروها ----- ۴

۳-۲-۲- مخاطرات باقی مانده داروها برای مصرف کننده ----- ۴

۴-۲-۲- مصرف بی رویه آنتی بیوتیکها در دام و طیور و

خطرات آنها برای بهداشت انسان ----- ۵

۵-۲-۲- پانوزن های مهم ----- ۷

۳-۲- آنتی بیوتیک های محرک رشد ----- ۸

۱-۳-۲- مکانیسم عمل آنتی بیوتیک ها به عنوان محرک رشد در طیور ----- ۸

۲-۳-۲- ممنوعیت آنتی بیوتیکهای محرک رشد ----- ۱۱

۳-۳-۲- هزینه ممنوع کردن آنتی بیوتیکهای محرک رشد ----- ۱۲

۴-۳-۲- معرفی جایگزین برای آنتی بیوتیک محرک رشد ----- ۱۲

۴-۲- محرک های رشد گیاهی ----- ۱۳

۱-۴-۲- تفاوت داروهای گیاهی با داروهای مدرن و شیمیایی ----- ۱۵

۵-۲- آنتی بیوتیکها ----- ۱۵

- ۱۶-۱-۵-۲- ویرجینامایسین
- ۱۷-۱-۱-۵-۲- موارد مصرف
- ۱۸-۲-۱-۵-۲- طیف اثر
- ۱۸-۳-۱-۵-۲- موارد منع مصرف
- ۱۸-۴-۱-۵-۲- موارد احتیاط
- ۱۹-۵-۱-۵-۲- تداخل دارویی
- ۱۹-۶-۱-۵-۲- عوارض جانبی
- ۱۹-۷-۱-۵-۲- اطمینان از مصرف دارو
- ۱۹-۸-۱-۵-۲- زمان پرهیز از مصرف
- ۱۹-۹-۱-۵-۲- نکات قابل توصیه
- ۲۰-۱۰-۱-۵-۲- مقدار و نحوه مصرف
- ۲۰-۱۱-۱-۵-۲- اسامی تجاری
- ۲۰-۲-۵-۲- اثر ویرجینامایسین بر عملکرد طیور
- ۲۱-۳-۵-۲- اثر ویرجینامایسین بر وزن نسبی اندامهای داخلی
- ۲۲-۴-۵-۲- اثر ویرجینامایسین بر کلسترول سرم
- ۲۲-۱-۶-۲- گیاهان دارویی در ایران
- ۲۳-۲-۶-۲- سابقه تاریخی گیاهان دارویی
- ۲۳-۳-۶-۲- گیاهان دارویی به عنوان جایگزین آنتی بیوتیک‌ها
- ۲۴-۷-۲- گیاهان دارویی، چه گیاهانی هستند؟
- ۲۴-۱-۷-۲- طبقه بندی مواد موثره

- ۲۴ ----- آلکالوئیدها - ۱-۱-۷-۲
- ۲۵ ----- گلیکوزیدها - ۲-۱-۷-۲
- ۲۶ ----- اسانس‌های فرار - ۳-۱-۷-۲
- ۲۷ ----- مکانیسم اثر اسانس‌ها - ۱-۳-۱-۷-۲
- ۲۸ ----- سنتز اسانس‌های فرار گیاهی - ۲-۳-۱-۷-۲
- ۲۹ ----- مواد تلخ - ۴-۱-۷-۲
- ۲۹ ----- فلاون‌ها و فلاونوئیدها - ۵-۱-۷-۲
- ۳۰ ----- موسیلاژها - ۶-۱-۷-۲
- ۳۱ ----- ساپونین‌ها - ۷-۱-۷-۲
- ۳۲ ----- اسید سیلیسیک - ۸-۱-۷-۲
- ۳۳ ----- تانن‌ها - ۹-۱-۷-۲
- ۳۴ ----- ویتامین‌ها - ۱۰-۱-۷-۲
- ۳۵ ----- ۸-۲ سابقه تحقیقات درباره گیاهان دارویی در ایران
- ۳۶ ----- ۹-۲ آویشن باغی
- ۳۷ ----- ۱-۹-۲ مهمترین مواد موثره
- ۳۸ ----- ۲-۹-۲ خواص درمانی
- ۳۹ ----- ۳-۹-۲ فعالیت ضد باکتریایی آویشن باغی
- ۴۰ ----- ۴-۹-۲ اثرات ضد قارچی آویشن باغی
- ۴۱ ----- ۵-۹-۲ اثرات ضد ویروسی آویشن باغی
- ۴۲ ----- ۶-۹-۲ فعالیت Spasmolytic عصاره آویشن باغی

- ۴۳- اثرات آنتی اکسیدانی آویشن باغی
- ۴۴- اثرات ضد انگلی آویشن باغی
- ۴۴- اثر آویشن باغی بر عملکرد طیور
- ۴۶- اثر آویشن باغی بر سیستم ایمنی
- ۴۶- اثر آویشن باغی بر ماندگاری
- ۴۷- اثر آویشن باغی بر وزن اندام‌های گوارشی و خصوصیات لاشه
- ۴۸- اثر آویشن باغی بر فاکتورهای خونی
- ۴۹- کاکوتی
- ۵۰- مواد موثره
- ۵۰- خواص درمانی
- ۵۱- فعالیت ضد باکتریایی کاکوتی
- ۵۲- اثرات ضد قارچی کاکوتی
- ۵۳- اثرات آنتی اکسیدانی کاکوتی
- ۵۴- اثرات ضد انگلی کاکوتی
- ۵۴- اثر کاکوتی بر عملکرد طیور
- ۵۵- اثر کاکوتی بر فاکتورهای خونی
- ۵۵- سیر
- ۵۶- مواد موثره
- ۵۷- خواص درمانی
- ۵۷- خواص ضد باکتریای سیر

- ۵۹ ----- ۲-۱۱-۴- خواص ضد قارچی سیر
- ۶۰ ----- ۲-۱۱-۵- خواص ضد ویروسی سیر
- ۶۱ ----- ۲-۱۱-۶- خاصیت آنتی اکسیدانی سیر
- ۶۱ ----- ۲-۱۱-۷- اثر سیر بر عملکرد طیور
- ۶۳ ----- ۲-۱۱-۸- اثر سیر بر سیستم ایمنی
- ۶۴ ----- ۲-۱۱-۹- اثر سیر بر ماندگاری
- ۶۴ ----- ۲-۱۱-۱۰- مکانیسم اثر سیر در کاهش سطح کلسترول پلاسما
- ۶۷ ----- ۲-۱۲-۱۲- مریم گلی
- ۶۸ ----- ۲-۱۲-۱- مواد موثره
- ۶۸ ----- ۲-۱۲-۲- خواص درمانی
- ۶۹ ----- ۲-۱۲-۳- ملاحظات
- ۷۰ ----- ۲-۱۲-۴- اثر مریم گلی بر سیستم ایمنی
- ۷۰ ----- ۲-۱۲-۵- خواص ضد باکتریایی مریم گلی
- ۷۱ ----- ۲-۱۲-۶- خواص ضد ویروسی مریم گلی
- ۷۱ ----- ۲-۱۲-۷- خواص ضد التهابی مریم گلی
- ۷۲ ----- ۲-۱۲-۸- خواص آنتی اکسیدانی مریم گلی
- ۷۳ ----- ۲-۱۲-۹- اثر مریم گلی بر عملکرد طیور
- ۷۴ ----- ۲-۱۳-۱۳- نعناع فلفلی
- ۷۵ ----- ۲-۱۳-۱- مواد موثره
- ۷۶ ----- ۲-۱۳-۲- خواص درمانی

- ۷۷ ----- ۳-۱۳-۲- ملاحظات
- ۷۸ ----- ۴-۱۳-۲- فعالیت ضد باکتریایی نعنای فلفلی
- ۷۹ ----- ۵-۱۳-۲- خواص ضد ویروسی نعنای فلفلی
- ۷۹ ----- ۶-۱۳-۲- خواص ضد قارچی نعنای فلفلی
- ۷۹ ----- ۷-۱۳-۲- خاصیت ضد اسپاسمی نعنای فلفلی
- ۸۰ ----- ۸-۱۳-۲- اثر نعنای فلفلی بر عملکرد طیور

فصل سوم: مواد و روش‌ها

- ۸۲ ----- ۱-۳- مکان و زمان انجام آزمایش
- ۸۲ ----- ۲-۳- آماده سازی سالن
- ۸۲ ----- ۳-۳- مدیریت پرورش
- ۸۳ ----- ۴-۳- دانخوری و آبخوری
- ۸۳ ----- ۵-۳- برنامه واکسیناسیون
- ۸۳ ----- ۶-۳- پرندگان آزمایشی و گروه های آزمایشی
- ۸۴ ----- ۷-۳- ترکیب جیره
- ۸۶ ----- ۸-۳- متغیر های اندازه گیری شده در مزرعه
- ۸۶ ----- ۱-۸-۳- افزایش وزن بدن
- ۸۶ ----- ۲-۸-۳- خوراک مصرفی
- ۸۶ ----- ۳-۸-۳- ضریب تبدیل غذایی
- ۸۶ ----- ۴-۸-۳- تلفات
- ۸۶ ----- ۵-۸-۳- تزریق گلبول قرمز گوسفند و خونگیری جهت تعیین پاسخ سیستم ایمنی

- ۸۷-۳-۸-۶- خونگیری جهت تعیین کلسترول، تری گلیسرید، LDL و HDL سرم -----
- ۸۷-۳-۸-۹- خونگیری جهت تعیین عیار آنتی بادی علیه ویروس واکسن نیوکاسل -----
- ۸۷-۳-۸-۱۰- کشتار جهت تفکیک لاشه -----
- ۸۸-۳-۸-۱۱- تزریق فیتو هماگلوئین -----
- ۸۸-۳-۹-۹- متغیرهای اندازه گیری شده در آزمایشگاه -----
- ۸۸-۳-۹-۱- تعیین عیار پادتن تولید شده علیه گلبول قرمز گوسفند -----
- ۸۹-۳-۹-۲- تعیین تیتراژ آنتی بادی بر علیه ویروس نیوکاسل -----
- ۸۹-۳-۹-۳- اندازه گیری کلسترول سرم -----
- ۹۰-۳-۹-۴- اندازه گیری تری گلیسرید -----
- ۹۰-۳-۹-۵- اندازه گیری کلسترول-HDL -----
- ۹۰-۳-۹-۶- اندازه گیری LDL -----
- ۹۰-۳-۹-۷- نسبت هتروفیل به لنفوسیت -----
- ۹۱-۳-۱۰-۱- مدل آماری طرح -----

فصل چهارم: نتایج و بحث

- ۹۳-۴-۱- عملکرد جوجه های گوشتی -----
- ۹۳-۴-۱-۱- وزن بدن -----
- ۹۴-۴-۱-۲- افزایش وزن -----
- ۹۵-۴-۲- خوراک مصرفی -----
- ۹۷-۴-۳- ضریب تبدیل -----
- ۹۸-۴-۴- وزن نسبی لاشه -----

- ۹۹ ----- ۴-۵- وزن نسبی اندامهای گوارشی
- ۱۰۰ ----- ۴-۶- چربی حفره بطنی
- ۱۰۱ ----- ۴-۷- عملکرد سیستم ایمنی
- ۱۰۴ ----- ۴-۸- کلسترول سرم
- ۱۰۷ ----- ۴-۹- تری گلیسرید خون
- ۱۰۸ ----- ۴-۱۰- HDL، LDL - کلسترول سرم
- ۱۰۹ ----- ۴-۱۱- نسبت هتروفیل به لنفوسیت
- ۱۱۰ ----- ۴-۱۲- نتیجه گیری کلی
- ۱۱۱ ----- ۴-۱۳- پیشنهادات
- ۱۱۲ ----- جداول
- ۱۲۰ ----- منابع

فصل اول

مقدمه

در سالهای اخیر به علت استقبال مردم از گوشت مرغ، توجه خاصی به پرورش و تولید طیور گوشتی مبذول گردیده است. رشد و توسعه روزافزون پرورش طیور به شیوه متراکم و صنعت تهیه خوراک سهم مهمی را در صحنه تجارت در اختیار این بخش قرار داده است. افزایش رشد و بهره وری غذایی در طیور گوشتی امروزی و قابلیت تولید در گله های مادر به علت اصلاحات ژنتیکی که هم اکنون نیز در حال انجام است، اجرای تحقیقات مداوم پیرامون نیازهای تغذیه ای، آنها را ضروری ساخته است. در این راستا افزودنی های گیاهی به عنوان محرک رشد از جایگاه ویژه ای در قسمت تغذیه برخوردار است. افزودنی های غذایی به عنوان عناصری با طبیعت غیر مغذی شناخته شده اند که رشد و یا سایر اشکال تولیدی را تحریک نموده و یا کارایی استفاده مواد مغذی را بهبود می بخشد و یا ممکن است برای سلامت و اعمال متابولیسی دام مفید باشند.

با توجه به گسترش مصرف این افزودنی ها در جیره و افزایش چشمگیر تولیدات جهانی فرآورده های دام و طیور، حجم و میزان دارو و مواد شیمیایی به عنوان یک آلاینده، محیط زیست را تهدید نموده و سلامتی مصرف کنندگان را به مخاطره می اندازد. به لحاظ نقش ارزنده این ترکیبات در افزایش بهره وری در تولیدات دام و طیور، در اکثر موارد استفاده مکرر از آنها اجتناب ناپذیر است. از سوی دیگر عوامل مختلفی از قبیل حمل و نقل از کارخانه جوجه کشی به واحد های پرورشی، تراکم بالای جمعیت، واکسیناسیون، نوسانات شدید درجه حرارت و سایر عوامل سبب بروز اختلال در تعادل میکروفلور روده ای و تضعیف مکانیسم های دفاعی بدن می گردند. در چنین شرایطی نیز استفاده از افزودنی ها به خصوص آنتی بیوتیک ها مفید به نظر می رسد.

بر اساس گزارشهای موجود، افزایش روزافزون ناهنجاریهای مادری، وقوع بیماریهای مزمن، عدم تأثیر آنتی بیوتیکها، فزونی پدیده مقاومت میکروبی و صدها عارضه کوچک و بزرگ دیگر که از آنها به عنوان معضل های بهداشتی کنونی جوامع بشری یاد می شود، به مصرف بی رویه همین مواد نسبت داده شده است. به همین جهت استفاده از آن دسته از افزودنی ها که ضمن حفظ ویژگی های مطلوب، فاقد تبعات سوء بهداشتی و زیست محیطی باشند، سالهاست مورد توجه پژوهشگران جهان قرار گرفته است. در میان افزودنی هایی که مورد توجه محققان بوده، گیاهان دارویی و فرآورده های حاصل از آنها از اهمیت ویژه ای برخوردارند. گیاهان دارویی به دلیل داشتن ترکیبات پیچیده می توانند همزمان با اهداف مختلفی واکنش بدهند. ضمناً مقاومت به این ترکیبات گزارش نشده است. از دیگر مزایای این ترکیبات نسبت به محرک های رشد شیمیایی می توان به بهبود سیستم ایمنی خصوصاً در بیماریهای تضعیف کننده سیستم ایمنی اشاره کرد. هر چند واکنش ها خواص تحریک ایمنی را دارند ولی به تنهایی برای حفاظت پرنده در مقابل عوامل بیماریزا کافی نیستند، در ضمن واکنش ها خواص بهبود رشد ندارند. بنابراین استفاده از این ترکیبات در صنعت طیور می تواند مفید باشد.

هدف از این پژوهش بررسی جایگزینی عصاره های گیاهی به عنوان مکمل های جانشین آنتی بیوتیک و مقایسه اثرات هیپولیپیدمیک و تقویت کنندگی سیستم ایمنی پنج عصاره گیاهی و آنتی بیوتیک ویرجینیامایسین به عنوان بهبود دهنده های رشد در صنعت طیور است. با توجه به تاریخچه و گستردگی گیاهان دارویی در کشور ایران، استفاده از این منبع عظیم خدادادی و طبیعی که فاقد هر گونه آثار سویی می باشد، باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد. امروزه بهره گیری از دانش فن اوری روز در صنعت گیاهان دارویی باعث تنوع تولید این فرآورده شده است و انتظار می رود که تا با تهیه انواع محصولات گیاهی با کاربردهای تخصصی در زمینه های مختلف پزشکی، دامپزشکی و دامپروری، در حذف مواد شیمیایی نامطلوب و کاهش ناهنجاریها و داشتن طبیعتی سالم، گامهای مؤثری برداشته شود.

فصل دوم

مروری بر مطالعات انجام شده